

Пропозиції

Міністерства освіти і науки України

до проєкту Закону України

«Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо встановлення цільових показників діяльності керівників наукових установ, визначення стратегій і перспективних напрямів діяльності наукових установ»

(реєстр. № 10424 від 22.01.2024, Кабінет Міністрів України)

(перше читання)

Міністерство освіти і науки України є розробником цього законопроєкту.

Частиною четвертою статті 9 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» встановлено, що контракт з обраним керівником державної наукової установи укладається власником (власниками) або уповноваженим ним (ними) органом в установленому порядку протягом одного місяця з дня обрання на строк, визначений статутом (положенням) цієї державної наукової установи, але не більш як на п'ять років.

Проте чинною редакцією Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» не передбачена оцінка роботи обраних керівників державних наукових установ. Тому існує необхідність запровадження механізму оцінки ефективності роботи керівників державних наукових установ, встановивши, що контракт з керівником державної наукової установи повинен містити цільові показники діяльності такої наукової установи, які стають орієнтиром для керівника і показником його ефективності, а саме стратегічний план розвитку наукової установи.

Запровадження такого механізму також забезпечить як уникнення можливості корупційних дій щодо керівників (тиск) з боку органу управління, так і унеможливлення уникнення відповідальності керівників у разі неякісного виконання посадових обов'язків та неефективного керування науковою установою.

Очевидно, що цільові показники діяльності державної наукової установи найкраще може сформулювати сам керівник. З огляду на запроваджену законом конкурсну процедуру обрання, є логічним очікувати, що ці показники мають презентуватись кандидатом на посаду керівника під час розгляду конкурсних заявок. Кандидат, який запропонує найбільш вдалу виборчу програму з належним чином артикульованими цілями та

МОН № 1/18-П-24 від 30.01.2024

Підписав: Лісовий Оксен Васильович

Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000ED323600C71DB500

Дійсний: з 22.03.2023 0:00:00 по 21.03.2025 23:59:59

переконливою аргументацією щодо здатності їх досягнення, має найбільші шанси на перемогу в конкурсі. І у випадку, якщо за наслідками конкурсної процедури його буде обрано керівником, справедливо визначити цільові показники діяльності очолюваної ним державної наукової установи на підставі його виборчої програми, з якою він в конкурсі переміг.

Саме такий механізм і пропонується законопроектом.

Тобто, законопроектом упроваджуються чіткі показники роботи керівників наукових установ. Щоб оцінити, наскільки ці установи працюють ефективно, законопроект також передбачає обов'язкове розроблення стратегій та напрямів їхнього розвитку.

Окрім цього, з метою унеможливлення ситуацій, коли ініціюється реорганізація установ або зміна їх назв з метою невиконання положень частини третьої статті 9 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» стосовно обмеження керівництва установою двома строками, передбачено обмеження перебування в цілому на керівних посадах однієї наукової установи 10 роками, а також підкреслено, що під однією державною науковою установою розуміється одна юридична особа та будь-які інші, створені шляхом її злиття, приєднання, поділу, відокремлення або перетворення, а якщо таке відбулось, то строки перебування на керівних посадах в цих установах сумуються.

Запропонований законопроект також врегульовує питання призначення керівників наукових установ під час дії воєнного стану.

Прийняття цього законопроекту допоможе науковим установам забезпечити подальший розвиток, розвинути демократичні засади управління та впровадити нові ідеї, а для наукових працівників означатиме розширення впливу на траєкторію розвитку наукової установи.

Міністр освіти і науки України

Оксен ЛІСОВИЙ